

תשע"ו - WhatsApp - Pesach

(1- הטעם שספירת המלכות מכונה 'ים' בספרי קבלה -

בין עולם האצילות לעולמות בריאה יצירה עשייה ישנו מרחק עצום מאד, כי עולם האצילות מאוחד לגמרי עם אור אין סוף ב"ה, ואילו עולמות ב"ע הם 'בריאה' חדשה מאתו יתברך, היינו שבהרגשתם הם מציאות נפרדת מאלקות, ויש להם ישות עצמית. ולכן, כדי שאור האצילות ירד ויגיע לעולמות ב"ע, יש צורך בבחינת 'ממוצע' שבכוחו 'לקשר' בין ב' קצוות הללו. וזהו ענינה של ספירת המלכות דאצילות, שאורו יתברך נמשך דרכה ומתעלם לגמרי עד שנעשה בערך עולמות ב"ע. שכן, ענינה של מלכות הוא - רוממות והתנשאות, דוגמת מלך בשר ודם שהוא מרומם מן העם, ואין העם רואים ומכירים אותו מקרוב, ודוקא ע"י התנשאותו יוכל לשלוט על אנשי מדינתו. וכך למעלה, מדת המלכות היא השפעה בדרך 'התנשאות', היינו שעצמיות ההשפעה מסולקת מן העולמות (כמלך שעצמיותו מסולקת מן העם), ורק 'הארה' בלבד מן החיות נמשכת בעולמות. ומטעם זה, בספרי קבלה מלכות מכונה 'ים', כמו שהים מכסה ומעלים מה שבתוכו, כך בחינת מלכות מעלימה ומכסה על בחינת אור האצילות.

(ע"פ לקו"ת צו ד"ה ששת ימים תאכל מצות)

(2- הטעם לתוספת שמחה שיש בכל יום טוב -

ביום טוב אומרים 'וישמחו בך ישראל', וכן היו"ט נקרא 'מועדים לשמחה', היות שאז הוא זמן מיוחד לשמחה של מצוה. ולכאורה תמוה, הרי כל השנה יש מצוה לשמוח בעבודתו את ה', כמ"ש 'עבדו את ה' בשמחה!' אלא הטעם לשמחה מיוחדת של יום טוב הוא: כל השנה ע"י קיום תורה ומצות, שהם חכמתו ורצונו יתברך, ממשיכים גילוי אלקות למטה. אך, מאחר שלכל ישראל יש לא רק נפש אלקית אלא גם נפש בהמית, אין גילוי זה מורגש באדם, שהרי נפשו הבהמית מכסה ומעלימה ומונעת את הגילוי האלקי מלהתגלות בנשמתו.

וזהו פירוש הפנימי בכתוב 'הנה זה עומד אחר כתליו', שהגילוי האלקי ('זה' - תיבה המורה על גילוי) עומד אחר ה'כותל' שלנו, היינו הנפש הבהמית שמכסה על הגילוי האלקי בדוגמת כותל המונע את הגילוי מלהאיר דרכו. אמנם, ביום טוב שנקרא 'מקרא קודש', מחמת תופסת הקדושה השורה אז, לכך ע"י קיום מצות היום נמשכת תוספת גילוי אור אלקי, ואור זה גדול ונעלה מאד עד שהוא מברר ומזכך את הנפש הבהמית שלא תסתיר עוד על האלקות. וזהו שהיום טוב הוא 'מועדים לשמחה' - שאז מחמת שאין הנפש הבהמית מכסה כל כך, ביכולת הנפש האלקית להרגיש את הגילוי האלקי ויש לה שמחה ועונג מכך.

(ע"פ לקו"ת צו ד"ה ששת ימים תאכל מצות (ב))

(3- מדוע בעת קריעת ים סוף בנ"י היו בשתיקה -

לגבי קריעת ים סוף אמרו רבותינו ז"ל: 'ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל הנביא, ולכאורה היכן נרמז ענין זה שהיה גילוי אלקות גדול כל כך בעת קריעת ים סוף? הלא במתן תורה כתוב במפורש 'פנים בפנים דיבר ה' עמכם', הרי שהיה גילוי אלקות בראיה מוחשית, אך בקי"ס היכן נרמז?

אך הענין הוא: בקי"ס נאמר 'מה תצעק אלי', וכן נאמר 'ה' ילחם לכם ואתם תחרישון', והפירוש הפנימי בשתיקה זו הוא, שכתוצאה מגודל ועוצם הגילוי האלקי שהיה אז, לא היה ביכולת בנ"י לדבר.

וכמו למשל מי שבא לפני מלך גדול, שאז מחמת תחושת הביטול כלפי המלך המרומם, אין ביכולתו לדבר כי הדיבור הוא ענין התפשטות מציאות האדם, ולפני המלך אין למציאותו תפיסת מקום וחשיבות כלל. וכך בקי"ס שהי' גילוי אלקי נעלה מאד, הרי בנ"י התבטלו ממציותם לגמרי ובמילא לא יכלו לדבר כלל, והיו בבחינת שתיקה.

"עד"מ תלמיד היושב לפני רבו שמחמת גודל הביטול במציאות לשמוע מפי רבו לא יוכל לירד ולצמצם שכלו ומדותיו להשפיע מהם לזולתו, כי לא יוכל להתצמצם בכלי, ואם יתצמצם - לא יכילנו הכלי כלל. וכל זה משום ד'אידי דטריד למבלע לא פליט', פירוש' אידי דטריד למבלע' ולקבל הוא בעוצם הביטול, לא פליט' להתלבש בכלי הדיבור וכיוצא" (מאה"א דברים ח"ג ע' תתצה).

(ע"פ לקו"ת צו ד"ה ששת ימים תאכל מצות (ב))

(4- מדוע נאמר 'הפך ים ליבשה' לכאורה הים נבקע ולא נהפך ליבשה -

לגבי קריעת ים סוף נאמר 'הפך ים ליבשה' . . שם נשמחה בו', ולכאורה צריך להבין: "הפיכה זאת מה היא? הוה ליה למימר: 'בוקע הים' כפשט הענין, שנבקע הים ונעשה בו מסילה לעבור בה. אבל 'הפך ים ליבשה' משמע מה שנהפך ממהות ים למהות יבשה, מלבד הבקיעה. ולזה, לכאורה, לא נמצא רמז ענין כלל בתורה" (מאה"ז תקס"ח ד"ה ויהי הענן והחושך)!

אלא הביאור הוא:

בפנימיות הענינים, 'ים' ו'יבשה' מורים על שתי דרגות למעלה - כי 'ים' הוא בחינת משפיע ו'יבשה' בחינת מקבל, כמו בפשטות שהים משפיע לחלוחית ביבשה כדי להשקיע את האדמה שתוכל להצמיח תבואות וכדומה. וכך למעלה: 'ים' הוא האור האלקי של אצילות שנמשך להשפיע חיות וקיום להעולמות התחתונים, ו'יבשה' הוא עולמות אלו שמקבלים מגילוי זה. הנה, כאמור, בעת קי"ס היה גילוי אור אין סוף ב"ה עצמו שלמעלה מכל גדר העולמות והנבראים, ואשר לכן נאמר 'ואתם תחרישון', שלא יכלו לדבר ולתת שום ביטוי למציאותם העצמית מחמת גודל הביטול כלפי הגילוי האלקי. והיות אשר לגבי גילוי נעלה זה שלמעלה באין ערוך מכל גדר הבריאה, אין תפיסת מקום וערך לכל העולמות בשווה, שאצילות ובי"ע שווים ממש בהעדר חשיבותם לגבי אור אין סוף ב"ה עצמו, לכן, 'הפך ים ליבשה' - שגם בחינת ה'ים', האור דאצילות, נהפך ל'יבשה' - עולמות הנבראים, כי לגבי אור זה שניהם אינם תופסים מקום באותה מדה ממש.

((ע"פ לקו"ת צו ד"ה ששת ימים תאכל מצות (ב))

5) - -

((ע"פ לקו"ת צו ד"ה ששת ימים תאכל מצות (ב))